

Σταύρος Αρχοντάκης

ΔΙΑΣΩΣΤΗΣ - ΠΛΗΡΩΜΑ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΑΕΚ
ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΑΠΛΑ • ΓΡΗΓΟΡΑ • ΕΥΚΟΛΑ • ΚΑΤΑΝΟΗΤΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	7
Πώς να διαβάσετε αυτό το βιβλίο	9
Απλές συμβουλές για την ώρα των εξετάσεων.....	11
Βασικές γνώσεις για τους διασώστες πλήρωμα ασθενοφόρου	13
A. Γενικές ερωτήσεις	17
B. Ειδικές ερωτήσεις	85

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

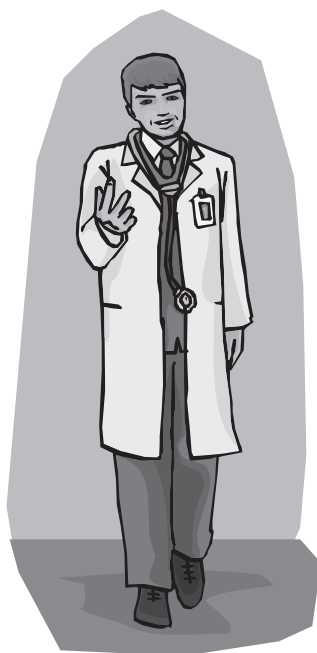
Το παρόν σύγγραμμα απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους απόφοιτους ΙΕΚ της ειδικότητας «Διασώστης – Πλήρωμα ασθενοφόρου», οι οποίοι προετοιμάζονται για τις εξετάσεις πιστοποίησης. Η ανάγκη δημιουργίας αυτού του συγγράμματος προέκυψε μέσω της καθημερινής σχεδόν επαφής μου με σπουδαστές αυτής της ειδικότητας.

Προσωπική μου διαπίστωση είναι ότι σε όλες τις ειδικότητες, αλλά ειδικά σε αυτήν του Διασώστη – Πλήρωμα ασθενοφόρου, ο ΕΟΠΠΕΠ προσδιορίζει την επάρκεια κάθε υποψήφιου νοσηλευτή και καθορίζει την μελλοντική επαγγελματική του αποκατάσταση με βάση την αξιολόγησή του σε ένα συγκεκριμένο αριθμό κατηγοριοποιημένων ερωτήσεων, οι οποίες στερούνται τυποποιημένης και ολοκληρωμένης απάντησης. Το αποτέλεσμα είναι οι σπουδαστές να αναγκάζονται να καταφεύγουν σε μια πληθώρα ιατρικών συγγραμμάτων προκειμένου να καλύψουν κατά το δυνατόν το υπάρχον κενό.

Προσπάθειά μου, κατόπιν σχετικής παράκλησης των μαθητών μου, ήταν η σχηματοποίηση σε όσο το δυνατόν περισσότερο χρηστική μορφή και με όσο το δυνατόν πιο απλουστευμένη και κατανοητή γλώσσα ενός βασικού άξονα πάνω στον οποίο μπορεί να στηριχτεί ο σπουδαστής προκειμένου να διατυπώσει με σαφήνεια και ακρίβεια τις γνώσεις που πρέπει αναμφισβήτητα να διαθέτει κατά το τέλος της διαιτούς του φοίτησης.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στους αναγνώστες αυτού του βιβλίου, όντας σίγουρος ότι θα συναντήσουν σε αυτό έναν πολύτιμο βοηθό.

ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Αυτό το βιβλίο περιέχει κάποιες απλές συμβουλές, οι οποίες μπορεί να αποδειχτούν πολύτιμες για την ώρα των εξετάσεων. Επίσης περιέχει τις ερωτήσεις πιστοποίησης για την ειδικότητα «Διασώστης – Πλήρωμα ασθενοφόρου», χωρισμένες σε 2 κατηγορίες, βάσει του προγράμματος σπουδών του ΕΟΠΠΕΠ

ΑΠΛΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

1. Φάε και κοιμήσου καλά τη νύχτα πριν τις εξετάσεις. Το να προσπαθήσεις να διαβάσεις την τελευταία νύχτα είναι από ψυχολογικής άποψης μάταιο. Είναι καλύτερο να προετοιμάσεις σωματικά και ψυχικά τον εαυτό σου για τη «μεγάλη μέρα».
2. Το μυαλό μας ξέρει πως «καίει» μόνο ζάχαρη. Πάρε μαζί σου για την ώρα των εξετάσεων κάτι γλυκό (καραμέλες, σοκολάτες).
3. Πολλοί μαθητές «κομπλάρουν» και δεν αποδίδουν τα αναμενόμενα στις εξετάσεις απλά και μόνο γιατί τους καταλαμβάνει πανικός. Αν αισθάνεσαι υπερβολικό άγχος για τις εξετάσεις, προσπάθησε να σκεφτείς κάτι θετικό. Σκέψου ότι και οι άλλοι συνάδελφοί σου αισθάνονται περίπου το ίδιο.
4. Διάβασε τρεις τουλάχιστον φορές κάθε πριν αρχίσεις να απαντάς. Είναι σημαντικό να απαντήσεις αυτό που σε ρωτάνε και να μην βγεις εκτός θέματος.
5. Άκουσε τις απορίες που πιθανόν να διατυπώσουν οι συνάδελφοί σου. Διατύπωσε έγκαιρα τις δικές σου απορίες σχετικά με τα θέματα.
6. Σε κάθε απάντηση ξεκίνα επαναλαμβάνοντας καταφατικά την ερώτηση. Αυτό θα σε βοηθήσει να συντάξεις σωστά την απάντησή σου. Αν π.χ. η ερώτηση είναι «. Ποιες είναι οι βασικές ιδιότητες ενός μυ;», η σωστή απάντηση πρέπει να ξεκινάει ως εξής: «Οι βασικές ιδιότητες ενός μυ είναι οι εξής».
7. Προσπάθησε τα γράμματά σου να είναι όσο το δυνατόν πιο καθαρά, μεγάλα και ευανάγνωστα. Μαθητές που κάνουν καλύτερα γράμματα, δίνουν στο γραπτό τους καλύτερη μορφή και πολλές φορές επηρεάζουν θετικά τον εξεταστή υπέρ τους.
8. Προσπάθησε να αποφύγεις τις μουντζούρες. Αν δεν είσαι σίγουρος για τον τρόπο που πρέπει να διαμορφώσεις τελικά μια απάντησή σου, χρησιμοποίησε αρχικά το πρόχειρο.
9. Απάντησε σε όλες τις ερωτήσεις. Μην αφήσεις καμιά χωρίς απάντηση. Ακόμα και μία ή δύο μονάδες είναι καλύτερες από καμιά και μπορεί ολόκληρο το μέλλον σου να εξαρτηθεί κάποτε από αυτές τις ελάχιστες μονάδες.
10. Οι εξετάσεις διαρκούν τρεις ώρες. Προσπάθησε να μείνεις μέσα στην τάξη μέχρι το τελευταίο λεπτό. Διάβασε ξανά και ξανά τις απαντήσεις σου, μήπως θυμηθείς κάτι παραπάνω. Πολλές φορές τυχαίνει να θυμηθούμε κάτι πολύ σημαντικό για μια ερώτηση αμέσως μόλις βγούμε από την αίθουσα των εξετάσεων.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΣΩΣΤΕΣ – ΠΛΗΡΩΜΑ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟΥ

Με κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, καθιερώθηκε το **Εθνικό Σύστημα Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης**. Ο ΕΟΠΠΕΠ, με τη συνδρομή της Κεντρικής Εξεταστικής Επιτροπής Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ.), στην οποία συμμετέχουν οι κοινωνικοί εταίροι, πραγματοποιεί, σε εθνικό επίπεδο, εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης, δύο φορές το χρόνο. Στις εξετάσεις αυτές, που περιλαμβάνουν πρακτικό και θεωρητικό μέρος, οι απόφοιτοι των Δημοσίων και Ιδιωτικών Ι.Ε.Κ., διαγωνίζονται σε κοινά θεωρητικά θέματα για όλη την Ελλάδα, προκειμένου να αποκτήσουν το **Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης**.

Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι αναγνωρισμένο, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Π.Δ. 231/29-7-98, με το οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η οδηγία 92/51/ΕΟΚ).

Ο Διασώστης – Πλήρωμα Ασθενοφόρου είναι ο επαγγελματίας που παρέχει εξειδικευμένη επείγουσα προνοσοκομειακή φροντίδα και μεταφέρει με ασφάλεια ασθενείς ή τραυματίες σε υγειονομικές μονάδες.

Για την άσκηση του επαγγέλματος απαιτούνται συγκεκριμένα προσόντα:

- ✓ *Δίπλωμα επαγγελματικής κατάρτισης*: Πτυχίο από ΣΑΕΚ (πρώην ΙΕΚ) στην ειδικότητα «Διασώστης – Πλήρωμα Ασθενοφόρου», επιπέδου 5.
- ✓ *Βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος*: Εκδίδεται από τις αρμόδιες αρχές μετά την ολοκλήρωση της πιστοποίησης.
- ✓ *Άδεια οδήγησης*: Απαιτείται τουλάχιστον Β' κατηγορίας δίπλωμα για την εγγραφή στο δεύτερο εξάμηνο σπουδών.

Κύρια καθήκοντα & αρμοδιότητες

Σύμφωνα με το επαγγελματικό περίγραμμα, ο διασώστης:

- ✓ *Έλεγχος ζωτικών σημείων*: Μέτρηση σφίξεων, αναπνοών, αρτηριακής πίεσης και θερμοκρασίας.
- ✓ *Πρώτες βοήθειες*: Εφαρμογή πρωτοκόλλων αντιμετώπισης επειγόντων περιστατικών (π.χ. ΚΑΡΠΑ, διαχείριση αεραγωγού, ακινητοποίηση καταγμάτων).
- ✓ *Διαχείριση κλήσεων*: Λήψη τηλεφωνικών κλήσεων και παροχή οδηγιών πρώτων βοηθειών από το συντονιστικό κέντρο.
- ✓ *Ασφαλής διακομιδή*: Χειρισμός του ασθενοφόρου και του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού εντός αυτού.

Πού μπορεί να εργαστεί;

Ο απόφοιτος μπορεί να απασχοληθεί σε:

- ✓ *Δημόσιο τομέα:* Κυρίως στο ΕΚΑΒ και σε δημόσια νοσοκομεία.
- ✓ *Ιδιωτικό τομέα:* Ιδιωτικές κλινικές, εταιρείες παροχής υπηρεσιών υγείας, μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων ή αθλητικά κέντρα. Οι τομείς αυτοί λοιπόν περιλαμβάνουν:
 - *Ιδιωτικά θεραπευτήρια & ιδιωτικές κλινικές:* Στα ασθενοφόρα των εταιρειών τους.
 - *Ιδιωτικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών υγείας:* Σε κέντρα παροχής πρώτων βοηθειών και φύλαξης εκδηλώσεων.
 - *Συντονιστικά κέντρα επείγουσας βοήθειας:* Για την υποδοχή κλήσεων, αξιολόγηση και καθοδήγηση πρώτων βοηθειών.
 - *Αεροπορικές & ναυτιλιακές εταιρείες:* Σε εναέρια και πλωτά μέσα που χρησιμοποιούνται για υγειονομικές διακομιδές (π.χ. αεροδιακομιδές).
 - *Μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ):* Σε ομάδες διάσωσης για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ατυχήματα ή φυσικές καταστροφές.

ΟΜΑΔΑ Α: ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιες είναι οι λειτουργίες των ρινικών κοιλοτήτων κατά τη δίοδο του αέρα από τη μύτη;

- ✓ *Θέρμανση*: Τα άφθονα αιμοφόρα αγγεία στον βλεννογόνο θερμαίνουν τον εισπνεόμενο αέρα, ώστε να φτάνει στους πνεύμονες σε κατάλληλη θερμοκρασία.
- ✓ *Εφύγρανση* (Υγρανση): Η βλέννα που εκκρίνεται από τον βλεννογόνο υγραίνει τον αέρα, αποτρέποντας την ξηρότητα των αεραγωγών.
- ✓ *Καθαρισμός* (Φιλτράρισμα): Οι ρινικές τρίχες και η βλέννα συγκρατούν σκόνη, μικρόβια και άλλα ξένα σωματίδια, καθαρίζοντας τον αέρα.
- ✓ *Ρύθμιση της ροής αέρα*: Οι ρινικές κόγχες, λειτουργώντας ως "προεσοχές" στο εσωτερικό πλάγιο τοίχωμα, αυξάνουν τη λειτουργική επιφάνεια του βλεννογόνου, βοηθώντας στην ομαλή ροή του αέρα.
- ✓ *Οσφρητική λειτουργία*: Η ρινική κοιλότητα φιλοξενεί το οσφρητικό επιθήλιο, το οποίο ανιχνεύει τις οσμές κατά την εισπνοή.

2. α) Πόσο οξυγόνο (επί %) περιέχει ο εισπνεόμενος και πόσο ο εκπνεόμενος αέρας; β) Πόσο διοξείδιο του άνθρακα (επί %) περιέχει ο εισπνεόμενος και πόσο ο εκπνεόμενος αέρας;

- ✓ Ο εισπνεόμενος αέρας περιέχει περίπου 21% οξυγόνο και 0,04% διοξείδιο του άνθρακα
- ✓ Ο εκπνεόμενος αέρας περιέχει μειωμένο οξυγόνο, περίπου 16-17% και αυξημένο διοξείδιο του άνθρακα, περίπου 3,5-4%, καθώς το σώμα απορροφά οξυγόνο και αποβάλλει το παραγόμενο διοξείδιο του άνθρακα.

3. Περιγράψτε τη διαδικασία ανταλλαγής των αερίων σε κυψελιδικό επίπεδο.

Η ανταλλαγή αερίων σε κυψελιδικό επίπεδο (εξωτερική αναπνοή) είναι η ζωτική διαδικασία κατά την οποία το οξυγόνο περνά από τους πνεύμονες στο αίμα και το διοξείδιο του άνθρακα αποβάλλεται από το αίμα προς τους πνεύμονες. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται στις κυψελίδες των πνευμόνων με τη μέθοδο της παθητικής διάχυσης.

1. Ανατομικό υπόβαθρο

- ✓ *Κυψελίδες*: Μικροσκοπικοί σάκοι στο τέλος των βρογχιολίων, οι οποίοι περιβάλλονται από ένα πυκνό δίκτυο τριχοειδών αγγείων.
- ✓ *Κυψελιδοτριχοειδική μεμβράνη*: Πρόκειται για την εξαιρετικά λεπτή μεμβράνη (αποτελούμενη από το τοίχωμα της κυψελίδας και του τριχοειδούς) που χωρίζει τον αέρα από το αίμα, διευκολύνοντας την ταχεία διάχυση των αερίων.
- ✓ *Επιφανειοδραστικός παράγοντας*: Ουσία που εκκρίνεται στις κυψελίδες, μειώνει την επιφανειακή τάση και αποτρέπει την κατάρρευση (σύμπτυξη) των κυψελίδων.

2. Η διαδικασία της διάχυσης

Η διάχυση συμβαίνει λόγω διαφοράς μερικών πιέσεων (συγκέντρωσης) των αερίων μεταξύ του κυψελιδικού αέρα και του αίματος. Τα αέρια μετακινούνται από τις περιοχές υψηλότερης πίεσης προς τις περιοχές χαμηλότερης πίεσης.

- ✓ *Πρόσληψη οξυγόνου*: Η μερική πίεση του στον εισπνεόμενο αέρα της κυψελίδας είναι υψηλή, ενώ στο αποξυγονωμένο αίμα (που έρχεται από την πνευμονική αρτηρία) είναι χαμηλή.
- ✓ Το οξυγόνο διαχέεται μέσω της μεμβράνης από την κυψελίδα στο πλάσμα του αίματος και στη συνέχεια δεσμεύεται από την αιμοσφαιρίνη των ερυθρών αιμοσφαιρίων.
- ✓ *Αποβολή διοξειδίου του άνθρακα*: Η μερική πίεση του CO₂ στο αίμα που φτάνει στους πνεύμονες είναι υψηλή, ενώ στον κυψελιδικό αέρα χαμηλή.
- ✓ Το CO₂ διαχέεται από το αίμα (τριχοειδή) προς την κυψελίδα, από όπου αποβάλλεται με την εκπνοή.

3. Στάδια ανταλλαγής

- ✓ *Αερισμός*: Ο αέρας πλούσιος σε οξυγόνο εισέρχεται στις κυψελίδες.
- ✓ *Διάχυση*: Τα αέρια (O₂ και CO₂ ανταλλάσσονται μέσω της μεμβράνης.
- ✓ *Αιμάτωση*: Το οξυγονωμένο αίμα απομακρύνεται από τα τριχοειδή, ενώ το CO₂ μεταφέρεται για να αποπνεύσει.

ΔΙΑΣΩΣΤΗΣ - ΠΛΗΡΩΜΑ ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΑΕΚ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

Απαραίτητες καθημερινές γνώσεις για διασώστες – πληρώματα ασθενοφόρου

Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει τις απαραίτητες γνώσεις για την ειδικότητα «Διασώστης - Πλήρωμα ασθενοφόρου».

Οι απαντήσεις των ερωτήσεων είναι γραμμένες με τρόπο απλό, κατανοητό, αλλά και ολοκληρωμένο, με στόχο να διευκολύνουν στη μελέτη τους σπουδαστές που επιθυμούν γρήγορα και ουσιαστικά αποτελέσματα.

Ωστόσο, το βιβλίο δεν απευθύνεται μόνο σε σπουδαστές ΣΑΕΚ. Περιέχει χρήσιμες πληροφορίες για οποιονδήποτε θέλει να αποκτήσει γνώσεις για τα καθήκοντα ενός Διασώστη - Πληρώματος ασθενοφόρου, γνώσεις που μπορεί να αποδειχθούν πολύτιμες για τη μελλοντική επαγγελματική του αποκατάσταση.

Ο συγγραφέας

Ο **Δρ Σταύρος Αρχοντάκης** είναι Ειδικός Κυτταρολόγος, Διευθυντής των Ιατρικών Εργαστηρίων ALPHA PROLIPSIS. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. και Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. Έχει εργαστεί επί πενταετία ως καθηγητής σε δημόσια ΣΑΕΚ, διδάσκοντας περισσότερες από 600 εκπαιδευτικές ώρες μαθήματα ιατρικού περιεχομένου. Είναι πιστοποιημένος εκπαιδευτής από το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης και έχει διατελέσει εξεταστής θεωρητικού και πρακτικού μέρους σε εξετάσεις πιστοποίησης αποφοίτων ΣΑΕΚ. Έχει οριστεί κατά καιρούς αξιολογητής παραϊατρικών ειδικοτήτων διαφόρων ΣΑΕΚ και διετέλεσε μέλος της Ειδικής Τεχνικής Επιτροπής του Εθνικού Συστήματος Διαπίστευσης για τα Κλινικά Εργαστήρια. Έχει συγγράψει μια σειρά από βιβλία ιατρικού ενδιαφέροντος που έχουν εκδοθεί και κυκλοφορούν στο εμπόριο.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Κεντρική διάθεση: Μάρνη 8, Πολυτεχνείο, 10433, ΑΘΗΝΑ
τ: 210-3300104, e: sales@klidarithmos.gr
Έδρα: Στουρνάρη 27B, 10682, ΑΘΗΝΑ, τ: 210-3832044
info@klidarithmos.gr • www.klidarithmos.gr

ISBN 978-960-645-925-2

